

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/205/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7120206091
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ludvika Bodnárová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7120206091.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ludviky Bodnárovej a členov senátu JUDr. Moniky Géciovej, PhD. a Mgr. Miloša Greguša vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti N. I. nar. XX.XX.XXXX a R. I. nar. X.X.XXXX zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Košiciach detí rodičov A. I. nar. XX.X.XXXX bývajúca na J. ulici č. XX v J. zastúpená JUDr. Dominikou Cukerovou advokátkou so sídlom Advokátskej kancelárie na Hlavnej ulici č. 7 Košice a otca K.. N. I. nar. XX.X.XXXX bývajúceho na ulici I. XXXX/X H. v konaní o zmenu úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia na návrh matky o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Košice I č.k. 11P 64/2020-55 z 25.6.2020 takto

rozhodol:

Potvrdzuje uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku o komunikácii otca s maloletými deťmi cez aplikáciu Skype.

Mení uznesenie súdu prvej inštancie v časti úpravy styku tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi N. I. nar. XX.XX.XXXX a maloletou R. I. nar. X.X.XXXX každý párný týždeň v roku v čase od piatka 18:00 hod. do nedele 15:00 hod..

Otec si maloleté deti v čase určenom na styk vyzdvihne pred bytom matky a v čase určenom matke deti odovzdá pred jej bytom.

Matka je povinná maloleté deti na styk s otcom riadne a včas pripraviť a odovzdať otcovi v určenom čase a mieste.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie uznesením zo dňa 25.6.2020 č.k. 11P 64/2020-55 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne obmedzil styk otca s maloletými deťmi v časti bežného styku tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou R. I. a maloletým N. I. každý párný týždeň v mesiaci od soboty 10:00 hod. do nedele 15:00 s tým, že otec si maloleté deti vyzdvihne a po skončení styku ich odovzdá v mieste bydliska maloletých detí.

2. Do právoplatného skončenia konania o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností rodičov k maloletým deťom vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 11P 64/2020 uložil matke povinnosť umožniť komunikáciu Skype otca s maloletými deťmi každú stredu v čase od 18:00 hod. do 19:00 hod. s tým, že matka je povinná zabezpečiť uvedenú formu kontaktu v stanovenom čase, zabezpečiť prítomnosť detí pri technicko-komunikačnom prostriedku zabezpečujúcom uvedený kontakt. Uložil obom rodičom povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Košiciach po dobu štyroch mesiacov. V prevyšujúcej časti návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

3. Proti uzneseniu v časti výroku o zmene úpravy styku a výroku, ktorým konajúci súd uložil matke povinnosť umožniť komunikáciu Skype otca s maloletými deťmi každú stredu v čase od 18:00 hod. do 19:00 hod. podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletých detí. Nesúhlasil s rozhodnutím súdu, ktorým obmedzil jeho právo bežného styku s maloletými deťmi len na obdobie každého párneho týždňa v mesiaci od soboty 10:00 hod. do 15:00 hod. a neumožnil otcovi kontakt s deťmi už od piatku s prihliadnutím aj na skutočnosť, že otec žije v Humennom, t.j. v meste vzdialenom od Košíc viac ako 100 km. S touto skutočnosťou má spojené jednak finančné náklady a jednak na dopravu detí do Humenného a späť potrebuje určitý časový priestor. Zdôraznil, že v čase po rozvode si deti riadne preberal už v piatok a tento styk riadne bez akýchkoľvek problémov prebiehal. Zdôraznil a poukázal aj na skutočnosť, že samotná matka vo svojom podanom návrhu navrhla styk upraviť od piatka 18:00 hod. do nedele 15:00 hod. a nie tak, ako konajúci súd zúžil jeho styk s deťmi na čas od soboty 10:00 hod. do 15:00 hod. v nedeľu. Súd rozhodnutie odôvodnil tým, že maloletý N. je školopovinný a je nutné zabezpečiť jeho prípravu do školy a maloletá R. bude navštevovať predškolské zariadenie od 1.7.2020. V tejto súvislosti otec zdôraznil, že je zavedený režim, že maloletý syn po návrate zo školy v piatok sa nepripravuje na vyučovanie a maloletá, ktorá chodí do škôlky, nemá v podstate žiadne školské povinnosti. Ani jeden z detí sa nevenujú žiadnej príprave do školy a škôlky. Okrem toho zdôraznil, že aj on ako otec je schopný maloletého pripraviť do školy a pomôcť mu s plnením školských povinností, pričom tieto povinnosti si plnil vo vzťahu k maloletému aj doteraz. Otec podal odvolanie aj proti výroku, ktorým konajúci súd nariadil matke, aby sprístupnila deťom komunikáciu s otcom každú stredu v čase od 18:00 hod. do 19:00 hod. s otcom prostredníctvom aplikácie Skype. V tejto súvislosti zdôraznil, že ide o predovšetkým maloletého syna, ktorý je naňho veľmi citovo naviazaný a takáto hodinová komunikácia v priebehu týždňa je preňho absolútne nedostačujúca. Vyslovil presvedčenie, že maloletý vzhľadom k úzkej citovej naviazanosti na otca si vyžaduje pravidelnejšiu komunikáciu aspoň prostredníctvom mobilného telefónu, pričom on, ako otec, mu mobilný telefón zakúpil, ale matka mu v takejto komunikácii bráni. Vyslovil presvedčenie, že aj týmto spôsobom chce matka pretrhnúť citové väzby detí s otcom a jeho rodinou.

4. Matka a kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca nevyjadrili.

5. Konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa prejednávajú a rozhodujú podľa zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok.

6. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 65 CMP odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenia môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

10. Podľa § 360 ods. 1 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

11. Podľa § 388 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie ani na jeho zrušenie.

12. Odvolací súd preskúmal uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 65 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario v rozsahu danom ust. § 66 CMP a na základe otcom aj matkou osvedčených skutočností sa stotožnil s rozhodnutím súdu o zmene úpravy styku, avšak dospel k inému názoru, čo sa týka spôsobu samotného styku otca s maloletými deťmi. Odvolací súd dospel k presvedčeniu, že v danom prípade boli splnené zákonné podmienky pre zmenu úpravy styku formou nariadenia neodkladného opatrenia, pretože bola osvedčená naliehavosť potreby neodkladnej úpravy pomerov zapríčinených zmenou pomerov na strane matky tým, že sa odsťahovala z Humenného, kde po rozvode s maloletými deťmi bývala. Z vyjadrenia obidvoch rodičov je zrejmé, že v dôsledku konfliktov, ktoré nastali po rozvode manželstva, otec nedodržiaval stanovené termíny styku s deťmi,

na ktorých sa s matkou dohodli, má dochádzať k prejavom otca vo forme osočovania matky, urážok a podobného nevhodného správania, ktorého svedkom sú aj maloleté deti. Z uvedeného dôvodu preto aj odvolací súd dospel k záveru, že zmena úpravy styku otcom nariadením neodkladného opatrenia je dôvodná, a to s prihliadnutím tak na výrazne narušené porozvodové vzťahy medzi rodičmi maloletých detí, zmenu bydliska maloletých detí a predovšetkým s prihliadnutím na skutočnosť, že otec nedodržiaval rozhodnutie o úpravu styku, správal sa svojvoľne a svojim správaním sa snažil výrazne ovplyvňovať správanie sa detí k matke nevhodným spôsobom, a to predovšetkým maloletého syna. Odvolací súd dodáva, že každý prípad prerušenia spolužitia rodičov maloletého dieťaťa, ktoré je spojené s odlúčením maloletých detí z osobnej starostlivosti jedného z rodičov, je dôvodom prakticky bezodkladnej potreby upravenia rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. Takáto úprava však musí mať svoje opodstatnenie (porovnaj ÚS 586/2014). Je potrebné zdôrazniť, že v konaniach týkajúcich sa starostlivosti súdu o maloleté deti je prioritný záujem detí, ktoré nie je možné zamieňať so subjektívnymi predstavami rodičov o realizácii výchovného pôsobenia. Posúdenie najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa je však otázkou právnou, nie skutkovou a pre jeho posúdenie je potrebné vychádzať z práv dieťaťa zakotvených predovšetkým v Dohovore o právach dieťaťa, kde z čl. 8 ods. 1 vyplýva, že dieťa má právo nielen na zachovanie vzťahu so svojimi rodičmi, ale aj právo na zachovanie svojej totožnosti a rodinných vzťahov v súlade o zákonom a vylúčením nezákonných zásahov.

13. Odvolací súd zdôrazňuje, že účelom neodkladných opatrení v konaní starostlivosti súdu o maloletých je úprava práv detí v prípade konkrétneho ohrozenia, kedy možno nariadiť odovzdať maloletého do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti, prípadne určiť v nevyhnutnej miere, alebo ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery maloletého dieťaťa (§ 325 ods. 1 CSP). Inštitút neodkladného opatrenia v uvedených konaniach má slúžiť na ochranu práv maloletých detí v situáciách, keď sú práva detí zjavne ohrozené, a to do doby, keď o výchove detí, ktorá je inštitútom hmotného práva, nebude rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine. Odvolací súd zdôrazňuje, že účelom nariadenia neodkladného opatrenia vo veciach maloletých detí je poskytnutie preventívnej ochrany ich práv a záujmov ešte pred ich porušením či ohrozením. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup určený pre dokazovanie. Takýmto spôsobom sa zabezpečuje rýchla úprava jestvujúcich pomerov, ktoré ako vyplýva zo samotného pojmu, neznesú ďalší odklad. Musí ísť o taký stav, ktorý si vyžaduje okamžitý zásah zo strany súdu, bez ktorého by mohlo dôjsť k poškodeniu oprávnených záujmov maloletého dieťaťa, a to aj bez vykonania potrebného dokazovania. Z uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že v danom prípade je predovšetkým v záujme maloletých detí upraviť stretávanie sa s otcom tak, ako o tom rozhodol súd.

14. Obaja rodičia si musia uvedomiť, že aj keď spolu nežijú, rodičovské práva a povinnosti majú obaja. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa. Súčasťou rodičovských práv a povinností sú okrem správy majetku maloletého dieťaťa a jeho zastupovania, aj sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj dieťaťa (§ 28 Zákona o rodine). Pokiaľ teda súd neobmedzí alebo nepozastaví výkon rodičovských práv jednému z rodičov, druhý rodič si nemôže uzurpovať výkon rodičovských práv len pre seba.

15. Keďže v danom prípade po rozvode rodičov maloletých detí nastali výrazné konflikty týkajúce sa práve stretávania sa otca s maloletými deťmi, kedy otec svojvoľne bez ohľadu na súdne rozhodnutie, súd prvej inštancie ako aj odvolací súd dospel k záveru, že je žiaduce v záujme predovšetkým maloletých detí až do rozhodnutia vo veci samej, ktoré sa vedie na príslušnom súde, rozhodnúť o zmene úpravy styku otca s maloletými deťmi predovšetkým v rámci bežného styku. Pri určení rozsahu oprávnenia stretávania sa otca s maloletými deťmi súd vychádzal z toho, že súd nie je viazaný odvolacím návrhom. Ďalej vychádzal z toho, že z obsahu spisu je nepochybné, že maloletý syn s otcom majú spolu blízky vzťah a obidve deti sú na otca zvyknuté. Neodkladným opatrením sa rozsah stretávania určuje len do doby, kedy o úprave styku bude rozhodnuté v konečnom rozhodnutí vo veci samej do doby, kým súd právoplatne rozhodne o úprave styku, odvolací súd považuje za dostatočnú úpravu styku tak, ako je uvedená vo výrokovvej časti tohto uznesenia a takisto na základe uvedených skutočností odvolací súd považuje výrok rozhodnutia o kontakte otca s maloletými deťmi prostredníctvom aplikácie Skype za daných okolností za dostatočný a primeraný. Pre úplnosť dodáva, že v tejto časti úpravy kontaktu medzi otcom a maloletými deťmi je ponechaná veľká vôľa na obidvoch rodičoch a matka má postupovať predovšetkým v záujme maloletých detí a v prípade, ak zistí, že maloletý predovšetkým syn, si veľmi praje telefónny kontakt s

otcom maloletých detí, bude síce na jej posúdení, či dieťaťu vyhovie, ale odvolací súd je presvedčený, že bude konať predovšetkým v záujme dieťaťa.

16. Odvolací súd zdôrazňuje, že toto rozhodnutie nie je definitívnym rozhodnutím a konečné rozhodnutie o veci bude závisieť od výsledkov ďalšieho dokazovania, pričom súd bude prihliadať na rodičovské kompetencie u každého z rodičov a ich vzájomnú spoluprácu pri výchove dieťaťa i výchovný vplyv na maloletého a podmienky, ako aj vzájomné citové väzby medzi maloletými deťmi a rodičmi.

17. Z týchto dôvodov odvolací súd podľa § 388 CSP zmenil napadnuté rozhodnutie tak, ako je to uvedené vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia.

18. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 3 vety druhej CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).